

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ»

кафедра психології

Статус дисципліни – обов'язкова
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Форми здобуття вищої освіти: денна, заочна
Мова навчання – українська
Навчальний рік – 2024-2025
Форма підсумкового контролю – залік

Полудьонна Наталія Станіславівна

кандидатка психологічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри
профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=FeLzmLEAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Роговенко Марія Михайлівна

кандидатка педагогічних наук, доцентка
доцент кафедри
Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=29KUFIMAAAAJ&hl=uk>

Електронна адреса

Е-mail: poludynna_n@naiau.kiev.ua

Розклад навчальних занять

Робоче місце: 811

Консультації

Очні:

(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30

Онлайн:

електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка

дистанційного

курсу

<https://learn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=124>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти основами психологічних знань щодо загальних закономірностей і механізмів психічної діяльності для самовдосконалення, підвищення власної професійної діяльності, найповнішого використання особистісного потенціалу.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з системою психологічних знань;
- засвоєння знань щодо основних категорій та понять психології;
- засвоєння знань щодо закономірностей формування та основних властивостей психічних процесів особистості, емоційно-вольової сфері та індивідуальних особливостей людини;
- ознайомлення з соціально-психологічними явищами в різних соціальних групах людей.

Тривалість – 4 кредити, загальна кількість годин – 120;

денна: годин аудиторних – 64, самостійної роботи – 56;

заочна: годин аудиторних – 12, самостійної роботи – 78.

Форми та методи навчання інституційна (очна (денна), заочна); частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; використовуються методи навчання: бінарні, частково-пошукові; *словесні методи* (лекція, розповідь-пояснення), *наочні* (ілюстрація), *практичні* (репродуктивні, проблемно-пошукові, інтерактивні (дискусія); частково-пошукові, проблемні, дальтон-технологія, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Поточний контроль : оцінюються усні виступи, наукові доповіді, презентації, вирішення практичних завдань і тестів, моделювання ситуацій, творчі, проектні й реферативні роботи.

Підсумковий контроль – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: логіка та критичне мислення, основи соціології.

Постреквізити: основи філософії права, культура професійного мовлення, основи політології.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентність, якою повинен оволодіти здобувач освіти
Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності 081 «Право»	
Програмні результати навчання: РН 12. Донести до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і	Загальна компетентність, якою повинен оволодіти здобувач вищої освіти: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення,

<p>зрозуміло. РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.</p>	<p>аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК9. Здатність працювати в команді. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
---	---

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- здібність адаптуватися;
- вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі;
- мислення та оптимізм;
- креативність;
- навички міжособистісних відносин.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Психологія як наука	<p>Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування. Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою.</p> <p>Підготувати тези за наступними питаннями: <i>до 1 семінарського заняття</i> 1. Психологія як наука, її предмет, об'єкт і завдання. 2. Принципи та основні категорії психології. 3. Загальна характеристика галузей психології. 4. Методи психології, їх загальна характеристика.</p> <p><i>до 2 семінарського заняття</i> 1. Природа психіки і свідомості. Психіка як властивість високоорганізованої матерії. Основні функції психіки. 2. Рефлекторна природа психіки. 3. Стадії розвитку психіки. 4. Свідоме та несвідоме в психічній</p>

		<p>діяльності людини.</p> <p><i>Завдання для самостійної роботи</i></p> <p>Опрацювати обов'язкову та додаткову літературу. Зробити короткі записи в конспект.</p>
Тема 2. Пізнавальні психічні процеси	<p>Лекція:</p> <p>Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування.</p> <p>Методи: проблемні, активні та інтерактивні, евристичні ("мозковий штурм", синектики, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення. Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою лекції.</p> <p>Відпрацювавши літературу та інформаційні ресурси, підготувати есе на теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика пізнавальних процесів. 2. Поняття про відчуття. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація і різновиди відчуттів. 3. Основні властивості відчуттів. Відчуття і діяльність. 4. Поняття про сприймання. Різновиди сприймань. 5. Властивості сприймань. Спостереження і спостережливість. <p><i>Завдання:</i></p> <p>Порівняйте структуру пізнавальним психічним процесам.</p> <p>Визначте спільне і відмінне у формуванні психічних пізнавальних процесів.</p> <p>До практичного заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати обов'язкову літературу з даного питання. 2. Сформулювати визначення кожного психічного пізнавального процесу. 3. Розробити тематику проблем. 4. Доберіть низку прикладів. 5. Проаналізуйте рівень розвитку психічних пізнавальних процесів у собі. 6. На основі різних підходів до спроектувати власний алгоритм розвитку пізнавальних психічних процесів.
Тема 3. Емоційно-вольова сфера особистості	<p>Лекція: онлайн</p> <p>Практичне заняття:</p>	<p>Скласти узагальнюючу таблицю чи структурну блок-схему за темою.</p> <p>Опрацювання наступних питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Емоції і почуття. Теорії емоцій.

	<p>індивідуальні та групові опитування. Методи: частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Розуміння емоцій та почуттів. 2. Класифікація емоцій та почуттів. 3. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика різних видів емоційного реагування. 4. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю.</p> <p><i>Завдання</i></p> <p>1. Обґрунтувати необхідність емоційної сфери особистості для практичної діяльності правника. 2. Визначте власний стабільний емоційний фон.</p> <p>2. Окресліть коло завдань задля емоційно-вольової сфери розвитку. Обґрунтуйте.</p> <p>До практичного заняття:</p> <p>1. Укласти порівняльну таблицю. 2. Порівняти та дати оцінку видам емоцій. 3. Скласти піраміду розвитку.</p>
<p>Тема 4. Поняття про особистість, її структуру</p>	<p>Лекція: онлайн</p> <p>Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; опрацювання методичного інструментарію й вправ; розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем.</p> <p>Методи: активні та інтерактивні, "метаплан"; дослідницький та евристичний метод.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні питання:</p> <p>1. Поняття про особистість. Особистість. Індивід. Індивідуальність. 2. Мотиваційна сфера особистості. 3. Спрямованість особистості. 4. Структура особистості. Біологічне та соціальне в структурі особистості.</p> <p><i>До семінарського заняття:</i></p> <p>1) Визначити основні види 2) Опрацювати ключові теорії та підходи 3) Окреслити актуальні проблеми</p> <p><i>До практичного заняття:</i></p> <p>1) Опрацювати наступні методика: Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса та Р. Даймонда. Опитувальник на визначення рівня адаптованості особистості до нового соціокультурного середовища Соніна В. Методика «Діагностика мотивації професійного навчання за В. Каташова. 2) На їх основі зробити висновки щодо діагностики рівня адаптованості та мотивації студентів.</p>

		<p>3) Скласти опорну схему етапів ідентичності молодшої людини.</p> <p>4) Визначити вплив наведених показників на успішність та поведінку студентів.</p>
<p>Тема 5. Психологічні властивості особистості</p>	<p>Лекція: онлайн</p> <p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; опрацювання методичного інструментарію. Методи: активні та інтерактивні, дослідницький та евристичний метод.</p> <p>Практичне заняття: індивідуальні та групові завдання. Методи: “мозковий штурм”; репродуктивний метод (складання і надання завдань на відтворення знань і способів інтелектуальної і практичної діяльності); практичні методи (робота за зразком).</p>	<p>Під час лекційного заняття засвоїти основні питання з теми.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про темперамент. 2. Тип вищої нервової діяльності та темперамент. 3. Основні якості характеристики темпераменту: лабільність, сенситивність, реактивність, активність, темп реакції, пластичність, ригідність. 4. Психологічна характеристика типів темпераменту. <p><i>До семінарського заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Обґрунтувати функції 2) Визначити механізми міжособистісного сприймання 3) З'ясувати індивідуально-психологічні складові 4) Окреслити рівні продуктивності 5) Встановити різницю. <p><i>До практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Провести діагностику самооцінки викладача. 2) Скласти порівняльну таблицю між вимогами освітньої діяльності та здібностями . 3) Зазначити методичний інструментарій щодо визначення професійної компетентності 4) Підготовка до контрольної роботи в розрізі теми.

Основні інформаційні джерела

1. Бабаян Ю. О., Шапошникова Ю. Г. Загальна психологія. Практикум з дослідження психічних пізнавальних процесів людини. 2021.

2. Васянович Г. П. Основи психології : навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович– К. : Педагогічна думка , 2012. – 114 с.

3. Мацко, Л. А. Основи психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. / Л. А. Мацко, М. Д. Прищак, В. Г. Годлевська. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 163 с

4. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС у розділі «Дистанційні курси».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і

навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, сутність людини, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах.

<https://okop.naiaiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiaiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення

<https://okop.naiaiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Оцінювання результатів навчання

Накопичення балів з тем за усі види робіт Мах 60%							Підсумковий контроль залік	Підсумкова кількість балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	Самостійна робота	Мах 40%	
10	10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення дисципліни

Силабус схвалено на засіданні кафедри психології

Протокол від 05.09. 2024 року № 2

Завідувачка кафедри

Підписи авторів силабусу:

Наталія ПОЛУДЬОННА

Наталія ПОЛУДЬОННА

Марія РОГОВЕНКО